

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

15.02.2018. Nr.0120180128/A180

Uz TAP VSS-43

Iekšlietu ministrijai

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par policiju""

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi likumprojektu "Grozījumi likumā "Par policiju" (turpmāk tekstā-Likumprojekts), tai skaitā aptaujājot pašvaldības, un neatbalsta tā tālāku virzību piedāvātajā redakcijā, jo ir šādas iebildes:

1. Nevar noliegt, ka Ministru kabineta 2016.gada 9.augusta protokollēmuma Nr.39 41.paragrāfa (TA-231) "Informatīvais ziņojums "Par sadarbības rezultātiem ar pašvaldībām par atskurbšanas pakalpojumu sniegšanu, par pašvaldību praksi minētā pakalpojuma sniegšanā un priekšlikumiem turpmākais rīcībai šajā jomā" 3.punkta jēga, kas ir par pamatu šā likumprojekta tapšanai, pēc būtības ir pareiza.

Personas, kuras alkoholisko un citu apreibinošu vielu lietošanas rezultātā atrodas bezpalīdzības stāvoklī, policijai būtu jānogādā atskurbtuvēs (vai ārstniecības iestādē, vai mājoklī - spēkā esošā redakcija). Tomēr gluži tāpat kā anotācijā attiecībā uz policijā esošām speciālām telpām tiek lietots teikums "Praksē policijas iestādēs nav speciāli iekārtotu telpu personu atskurbšanai", tā arī situācijā ar atskurbtuvēm jautājums valstī nav atrisināts. Kā zināms, pašvaldības brīvprātīgi realizē iniciatīvu - atskurbtuvju jeb iestāžu, kas veic atskurbšanas funkciju, izveidi. Tiek slēgti sadarbības līgumi starp pašvaldībām, sniedzot atskurbināšanas pakalpojumus. Valsts budžeta atbalsts ir neliels un nepietiekams, pie tam šajā jomā ļoti ilgstoši nav sakārtota vēl virkne citu problēmjaudājumu, kas jau ir atspoguļoti šās jomas dokumentos. Mūsaprāt šis jautājums ir risināms kompleksi un valstiskā līmenī.

Līdz ar to šā iepriekšminētā 3.punkta praktiskā realizācija var notikt tikai daļā pašvaldību. Jāatzīst, ka diemžēl kopumā ar piedāvāto Likumprojektu, atbildība par šīm personām, kas alkohola lietošanas rezultātā atrodas bezpalīdzības stāvoklī, gandrīz pilnībā tiek pārlikta uz pašvaldībām. Atbildības pārlikšanu vēl vairāk pastiprina tas, ka 12.panta pirmās daļas 10.punktā tiek svītroti vārdi "atskurbšanai vai" (nogādāšana izņēmuma gadījumā policijas iestādē atskurbšanai).

Nemot vērā visu iepriekšminēto, rosinām Likumprojektu papildināt ar Pārejas noteikumiem, nosakot, ka:

"1.) No valsts budžeta īstenojama programma atskurbšanas iestāžu izveidei un finansēšanai (piedāvājam termiņu - tuvāko trīs gadu laikā).

2.) Līdz Pārejas noteikumu 1.punktā noteiktās programmas īstenošanai, jābūt saglabātai iespējai šīs personas nogādāt arī policijas iestādē atskurbšanai”.

2. Lūdzam precizēt un papildināt anotāciju, jo nevaram pilnībā piekrist apgalvojumam, ka personas nav izdarījušas likumpārkāpumu (anotācijas ceturrtā lapa), jo daļā gadījumu šīm personām tiek piemērota administratīvā atbildība (LAPK 171.pants “Alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošu vielu lietošana sabiedriskās vietās un atrašanās sabiedriskās vietās reibuma stāvoklī).

3. Saistībā ar jēdzienu “nogādāt” vai “aizturēt”, uzskatām, ka nepieciešama padziļināta ekspertu diskusija.

Anotācijā visur skaidrots, ka tā nav aizturēšana, tādējādi pamatojot, ka persona nevar tikt ievietota policijas iestādēs pagaidu turēšanas telpās. Tomēr, piemēram, atbilstoši Daugavpils pilsētas pašvaldību policijas sniegtajai informācijai par saraksti ar Tieslietu ministriju, šis viedoklis nebūt nav viennozīmīgs.

Likuma “Par policiju” 12.panta pirmās daļas 6.¹, 9.,11.,12.,17.punktos ir atrunāti gadījumi, kad policijas darbinieks ir tiesīgs veikt personas nogādāšanu un likuma “Par policiju” 12.panta pirmās daļas 5.,6.,7.,8.,8.¹, 10.,30.punktos atrunāti gadījumi, kad policijas darbinieks ir tiesīgs veikt personas aizturēšanu. LAPK 252.-255.pantos ir atrunāta aizturēšanas kārtība. Personas nogādāšanas kārtība normatīvajos aktos nav atrunāta.

Sakarā ar Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas pieprasījumu Tieslietu ministrijai par viedokļa sniegšanu vai policijas darbiniekam nogādājot personu ārstniecības iestādē vai mājoklī saskaņā ar likuma “Par policiju” 12.panta pirmās daļas 9.punktu, ir jāsastāda administratīvās aizturēšanas protokols atbilstoši LAPK 252.,253.,255.prasībām, Tieslietu ministrija norādīja, ka šādos gadījumos ir konstatējams administratīvais pārkāpums un pieļaujama administratīvās pārkāpuma protokola sastādīšana saskaņā ar LAPK 248.pantā noteikto regulējumu, jo smaga reibuma pakāpe nav administratīvo atbildību izslēdzošs apstāklis. Vienlaikus policijai jāsastāda administratīvās aizturēšanas protokols, jo ar policijas darbībām tiek ierobežota personas rīcības brīvība, tāpēc policijas rīcībai administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros ir jāatbilst procesuāli noteiktajiem nosacījumiem.

Policijas dienesta transportlīdzeklis var būt aprīkots gan ar aizturēto pārvadāšanas telpu, gan ar darba vietu policijas darbiniekam procesuālo darbību veikšanai, tai skaitā, administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanai. Pārvadāt likuma “Par policiju” 12.panta pirmās daļas 9.punktā minētās personas ir iespējams tikai dienesta transportlīdzekļa aizturēto pārvadāšanas telpā. Bet, kā norādīja Tieslietu ministrija, policijas dienesta transportlīdzekļa aizturēto pārvadāšanas telpā var ievietot tikai tādu personu, par kuru ir pieņemts lēmums par aizturēšanu.

Līdz ar to faktiski saskaņā ar Tieslietu ministrijas pausto atbildi šajā jautājumā, 9.punktā būtu jāparedz policijas darbiniekam tiesības aizturēt šīs personas, ar visām no tā izrietošām sekām. Vai tas visos šādos gadījumos būtu samērīgi, attiecīgi tālāk radot nevajadzīgu administratīvo slogu un papildus ietekmi uz budžetu, tas jau būtu diskusijas jautājums.

4. Likumprojekts paredz izteikt likuma 'Par policiju' 12.panta 28.punktu jaunā redakcijā, kas paredz, ka policija drīkstēs izmantot masu informācijas līdzekļus un sociālos tīklus (tai skaitā izmantot valsts un pašvaldību masu

informācijas līdzekļus – bez atlīdzības), lai noskaidrotu noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļus un personas, kas to izdarījušas, meklētu noziedzniekus, bez vēsts pazudušos (tai skaitā noskaidrotu tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificētu neatpazīta cilvēka līķi), kā arī, lai veiktu likumpārkāpumu profilaksi. Vēršam uzmanību uz to, ka saskaņā ar likuma 'Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem' 2.panta otro daļu, šā likuma noteikumi neattiecas uz valsts varas un pārvaldes institūciju instrukcijām, normatīvajiem aktiem, tiesu un arbitrāžas prakses periodiskajiem biļeteniem, mācību un zinātnisko iestāžu izdotajiem materiāliem un pašvaldību informatīvajiem izdevumiem. Tas nozīmē, ka pašvaldību informatīvie izdevumi nav masu informācijas līdzekļi. Tāpat, pieņemot, ka policijai 12.panta 28.punkta jaunajā redakcijā minēto informāciju ir svarīgi publiskot bez maksas jebkurā informācijas avotā, ne tikai valsts un pašvaldību. Ierosinām 12. panta 28.punktu izteikt šādā redakcijā:

“28) bez atlīdzības izmantot masu informācijas līdzekļus, sociālos tīklus, valsts un pašvaldību interneta vietnes, kā arī pašvaldību informatīvos izdevumus, lai noskaidrotu noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļus un personas, kas to izdarījušas, meklētu noziedzniekus, bez vēsts pazudušos (tai skaitā noskaidrotu tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificētu neatpazīta cilvēka līķi), kā arī lai veiktu likumpārkāpumu profilaksi”.

Priekšsēdis

Gints Kaminskis

15.02.2018. 17:10

917

Vineta Reitere, Padomniece juridiskajos jautājumos
67508537, 29198629, vineta.reitere@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.